

Danskernes forbrug og opsparing er fortsat påvirket af finanskrisen

- Høj gæld i husholdninger giver større udsving i privatforbrug og den danske økonomi.
- Gældsatte husholdninger har koncentreret sig om at nedbringe gæld siden finanskrisen, mens de mere polstrede husholdninger har øget forbruget siden krisen.
- Generelt lave renter har holdt hånden under husholdningernes forbrug siden finanskrisens begyndelse.

Syv-otte år efter finanskrisens begyndelse sætter den fortsat sine spor i danskernes forbrug og opsparing. Langt hovedparten af husholdningerne reducerede deres forbrug umiddelbart efter, at finanskrisen begyndte, men siden har retningen været forskellig for husholdninger, der er nettoopsparere, og husholdninger, der er nettolåntagere.

Det konkluderer seniorøkonom Andreas Kuchler og økonom Simon Juul Hviid fra Nationalbanken i et Working Paper, der undersøger forbruget og opsparingen i perioden efter 2007, hvor renterne generelt har været lave.

Alle grupper af husholdninger reducerede altså deres forbrug umiddelbart efter finanskrisens begyndelse, men nettoopsparere har igen øget deres forbrugskvoter til samme niveau, som før krisen. Omvendt har nettolåntagere – særligt dem med høj bruttogæld – konsolideret sig i et stigende tempo.

“Det indikerer, at ændringerne i husholdningernes balancer er en længerevarende proces, som har strakt sig ind i begyndelsen af det seneste økonomiske opsving,” konkluderer de to økonomer.

Analysen viser, at det private forbrug bliver mere negativt påvirket hos husholdninger med høj gæld under en økonomisk krise end hos husholdningerne, der er bedre polstret økonomisk. Tendensen til at

Udvikling i forbrug hos opsparere og låntagere

Forbrug i forhold til disponibel indkomst, pct.

Anm: Opsparere er defineret som husholdninger, hvis likvide finansielle aktiver (bankindsud, aktier, obligationer mv., ekskl. pensionsformue) overstiger deres finansielle passiver, og omvendt for låntagere.

husholdninger med høj gæld i større grad nedbringer gæld og sparer mere op, spiller dermed en betydelig rolle for privatforbruget og dermed Danmarks økonomi mange år efter finanskrisens begyndelse.

Den generelt høje gældsætning hos de danske husholdninger kan derfor være medvirkende til, at der har været store udsving i den danske økonomi, og at væksten kun er øget langsomt.

Årsagen til at gældsatte husholdninger i de senere år har koncentreret sig om at nedbringe gæld, kan være, at de har ændret holdning og fået et mere realistisk billede af deres egen økonomi, hvor bl.a. forventninger om lavere indtægter eller usikkerhed om indtægterne i fremtiden kan spille en rolle.

Det øgede forbrug hos de mere polstrede husholdninger kan være støttet af afkast og udbyttebetalinger fra investeringer i aktier og andre aktiver, men stigende boligpriser kan også have spillet en rolle.

Privatforbruget i Danmark har samlet set været lavt siden begyndelsen af den finansielle krise på trods af det lave renteniveau. Samtidig har husholdningernes opsparing været høj, og det er en vigtig faktor i forståelsen af den lange periode med svag økonomisk vækst i Danmark, påpeger forfatterne.

Resultaterne i analysen indikerer, at det lave renteniveau i de senere år har været med til at holde hånden under privatforbruget, så det er faldet mindre, end hvad man ellers kunne forvente.

Working Papers er et resultat af det forsknings- og udviklingsarbejde, der foregår i Nationalbanken. Working Papers er ofte af foreløbig karakter, og målet er, at de skal bidrage til den faglige debat. Alle Nationalbankens Working Papers kan findes på www.nationalbanken.dk (*link*).

DANMARKS NATIONALBANK
HAVNEGADE 5
1093 KØBENHAVN K
WWW.NATIONALBANKEN.DK

**DANMARKS
NATIONALBANK**

KONTAKT

Ole Mikkelsen

Kommunikations-
og presserådgiver

omi@nationalbanken.dk
+45 3363 6027

SEKRETARIAT
OG KOMMUNIKATION